47ste jaar. — Nr 116. Donderdag 27 September 1900.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. OLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **25** centiemen per drukregel
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 27 SEPTEMBER 1900.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

TONGEREN. — 50 Jarig Priesterfeest. — Is op heden, 27 September, dat het katholieke Tongeren den 50ste verjaardag viert van de priesterwijding zijns dierbaren Herders, den Zeer Eerw. heer kanunnik J. P. Peeters, pastoor-deken der stad.

Reeds over 4 jaar, toen Tongeren het 25-jarig dekenschap van den Z. E. Heer Peeters vierde, had de eerbiedwaardige jubilaris zich tegen groote feestelijkheden, ten zijner eere, verzet. Dit is hans ook weer het geval; doch het zal niet beletten dat de harten zullen hoogdag houden, dat de gemoederen zich zullen lucht geven, en dat aan elk huis de feestvlag blijde zal wapperen.

Onze eerbiedwaardige deken is een zeventigarige grijsaard, die zijne zeven kruiskens nog zeer kranig draagt.

Na schitterende studiën gedaan te hebben in de Seminariën van St-Roch en te Luik, werd hij na de quatertemperdagen van September 1850, priester gewijd en leeraar van geschiedenis benoemd in 't klein seminarie van St-Truiden. Deze leeraarszetel bekleedde hij tot 1865, als wanneer de Heer Peeters pastoor werd benoemd te Hechtel. Aldaar vertoefde de geleerde priester geen lange jaren, want zijn bisschop had hem tot hooger bestemming beschikt.

Inderdaad, weldra verliet hij Hechtel, alwaar hem reeds alle harten behoorden, om als deken van Visé ingehaald te worden. In 1871 — door een groote faam voorafgegaan — kwam hij als pastoor-deken binnen onze muren en gedurende — nu bijna 30 jaren — genoot de eerbiedweerdige Herder alhier aller liefde, vereering en hoogachting.

't Is onder dit, zijn bloeiend dekenaat dat in 1877 het dak, dat onzen prachtigen toren ontsierde, werd afgebroken om een nieuwen torenspits te beginnen; dat O. L. Vrouw van Tongeren gekroond werd en wij die prachtige feesten zagen die eenig zijn in de annalen van Tongeren; dat de 7-jarige relikwievertooningen opnieuw werden ingericht.

Het is door zijn toedoen dat, buiten het hoofdaltaar, al de gothische steenen altaren in onze kerk werden opgericht even als de relikwiekapel en dat wij die reeks schoone gekleurde vensters die in onze kerk hunne geheimzinnigen kleurentoon werpen, zagen beginnen en voltooien.

Wij zijn verzekerd, dat al deze kostbare herinneringen, de liefde en vereening, die de Tongenaren hunne geliefden deken toedragen nog zullen vergrooten en van harte roepen wij den eerbiedwaardigen jubilaris onze beste heilwenschen toe.

Ad multos annos !

CORTENBOSCH. — ongeval. — Een jongeling van Cortenbosch, aldaar werkzaam aan de baan voor snelwielrijders welke men aan 't verjaardigen is, werd maandag deerlijk gekwetst door eene zware rol, dienende om de baan gelijk te maken.

De jongeling verkeerd in zeer gevaarlijken toestand.

EYGENBILSEN. — Eygenbilsen is een dorp van 1000 inwoners, waar de fruithandel alhoos allerlevendigst is. In het verloopen seizoen heeft men reeds tot heden 188 wagons appelen, 209 wagons pruimen en 217 wagons peren geladen. Dat maakt te zamen : 614 waggons, die men heeft geladen op ongeveer twee maanden.

DIEPENBEEK. — De staties van Diepenbeek, Beverst en Bilsen zijn door de inspektie te klein bevonden en zullen door nieuwe moeten vervangen worden. Men zegge ons wanneer ! ?...

BEVERST. — Wanneer zal de laatste trein van Luik komende (rond 10 's avonds) correspondentie geven aan den trein op Maastricht, die op hetzelfde uur ongeveer in de statie van Bever t aankomt ?

Voor de reizigers van de kanten van Eygenbilsen, Lanaeken, Maastricht, enz. ware dit een allergrootst gemak.

NEEROETEREN. — Een doode en twee gewonden. — Dat de drank de ongelukkigste gevolgen na zich sleept, hebben wij in onze gemeente door een schrikkelijk onheil te bestatigen. Onze beetjes zijn het beginsel der moorders.

Eergisteren dinsdag, heeft in het gehucht Geyseren, ten herberge van Helm., S., rond 5 ure, eene vreeselijke vechtpartij met beugelslagers, ijzer en brikken plaats gehad. Zeker werkman, met name R., bleef dood ter plaats; de persens lagen bloot. Hij laat eene weduwe met 9 kinders. Zijn broeder, die met hem beugelde, verkeert in bedenkelijken toestand; een derde heeft een diep gat in den kop bij middel van een brik; gelukkig dat de slag gebroken werd door zijnen hoed.

Ten laatste werd het de beurt van den baas en daar deze vluchtte, wierpen de vijf moordenaars al de ruiten in.

De beesten, want zij verdienen dezen naam, zijn voortvluchtig over de grenzen. Allen zijn inwoners dezer gemeente. Om 6 ure was de gendarmerie ter plaats.

Geheel de gemeente is in rep en roer.

Woensdag is het parket van Tongeren ter plaats geweest.

MOPERTINGEN. — Hier wonen twee oudjes die samen 181 jaar tellen. Dat zijn P. Liebens geboren alhier op 12 October 1808 en zijne vrouw I. Meyers, ook aldaar geboren op 14 April 1811; de eerste is 92 en de tweede 89 jaar oud.

P. Liebens, alhoewel gezond is over jaren blind. Hij diende in 1831 en 1832 bij de Belgische burgerwacht en heeft deelgenomen aan de vrijvechting van ons België.

De minister van oorlog schonk hem een magerpensioentje van 120 fr. P. Liebens is behoeftig en zijne kinderen kunnen hem niet blijven onderhouden, zoo de Staat zich niet wat medelijdend toont.

't Is te hopen dat de minister van oorlog dezwege zal tusschenkomen.

BRÉE. — *Onweder.* — Maandag morgend woedde een tamelijk hevig onweder boven Brée; een slagregen gemengd met hagel viel in massa neer, de bliksem sloeg een gedeelte weg van eene schouw der gendarmerie, maar veroorzaakte verder weinig schaê.

Borgloon. — *GROOT AVONDFEEST* gegeven door de leden van het Matigheidsgenootschap St-Odulphus, in de zaal van den « Katholieken Kring, *op Zondag 30e September. om 7 ure.*

GERARDUS DE ZWARTE, (of de terugkomst eens broeders). *Drama in 3 bedr.*

Tusschenspelen : *Jenever, ja of neen,* duo.
De Les der Zwaluw, romance.

NIHILISTEN, Blijspel in 3 bedr.

Tusschenspelen : *Mijn Trien,* kluchtlied.
De Drielingen, kluchtlied.

Voorbehoudene plaats : **2 fr.** — Eerste plaats : **1 fr.** — Derde plaats : **50 cmes.**

Bijzondere treinen ter gelegenheid van de FOOR van LUIK, in de nachten van 7e, 14e, 21e, 28e October en 2e en 4e November :

Liége, (Vivegnis),	D. 12.10.
Herstal,	12.16.
Milmort,	12.28.
Liers,	12.31.
Villers-Juprelle,	12.42.
Glons,	12.52.
Nederheim,	12.58.
Tongres,	1.08.
Hoesselt,	1.19.
Bilsen,	1.24.
Beverst,	1.31.
Diepenbeek,	1.38.
Hasselt,	A. 1.47.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik :

Zondagnacht werden door eenen weggezonden werkman drie pistoolschoten gelost op den statieoverste van Flémalle-Grande, terwijl deze in eene herberg met eenige vrienden aan tafel zat. Al de schoten misten, doordien de aanwezigen den arm des moordenaars afweerden, doch de derde kogel vloog tegen den muur, botste terug en trof den statieoverste in de borst, waar hij een pijnlijke wond veroorzaakte. De plichtige is aangehouden.

— Men meldt uit Brussel :

Eene oude Engelsche dame zette de meid in hare veertien dagen, omdat zij haar verraat had in de keuken, in gezelschap van eenen grenadier. Weet men hoe de meid zich wreekte ? Zij leerde den schoonen papegaai der oude dame *Leven de Boeren* roepen.

— Een begin van brand was maandag in den voorloergon van den sneltrein Brussel-Parijs ontstaan, zoodat verscheidene reispakken beschadigd en zelfs verbeild werden. Veel papieren van waarde, juweelen en andere kostbare voorwerpen zijn verloren. Het zal wel eenige dagen duren, een men het bedrag van de schade zal kunnen vaststellen.

— Men meldt uit Gent :

Zondag ten 1 uur waren aan het gehucht Oostmalen, 25 personen op eene schuit gegaan om naar de kermis van Aalter te varen. Overladen sloeg de schuit om en al de reizigers vielen in 't water. Gelukkig zijn allen er met een nat pak van afgekomen.

— Men meldt uit Aarlen :

Op jacht zijnde heeft de vrederechter M. Arend een geweerschot in 't gelaat gekregen. Een zijner oogen is verloren.

— De jaarlijksche betooging ter gelegenheid der Septemberdagen werd door een overschoon weer begunstigd. Een zestigtal maatschappijen van oud soldaten, alsook de bijzondere korpsen der burgerwacht, de leerlingen der hoogste klassen van de gemeentescholen van Brussel namen er deel aan.

Het leger was vertegenwoordigd door de grenadiers en de carabiniers.

Aan het stadhuis namen het schepen collegie, de burgemeester van St-Gilles en generaal Verstraeten met zijnen staf hunne plaats bij den stoet in, die nu oplrok van de Martelaarsplaats, waar, volgens de gewoonte, kransen neergelegd, redevoeringen gehouden en liederen gezongen werden.

De betooging had veel nieuwsgierigen te been gebracht.

— 't Getal verminderd. — In den stoet die voor de vaderlandsche betooging naar de Martelaarsplaats trok waren slechts vijf rijtuigen voor de oud-strijders van 1830. Verleden jaar waren er nog veertien.

— Nieuwe wagons zullen weldra in gebruik komen voor de reizende postbedienden. De oude postwagens zullen verdwijnen en vervangen worden door gemakkelijkere rijtuigen, 20 meters lang en met twee overdekte platvakken aan de uiteinden der rijtuigen.

's Nachts zullen de rijtuigen met electriciteit verlicht worden; de verwarming geschied met stoom. De wagons zullen ook gemakken en lavabos bevatten; zij zullen einde November in gebruik komen.

— De voorspoed van Brussel. — In het rechterlijk jaar 1899/1900 zijn er te Brussel 216 faillieten uitgesproken en 10,455 wisseds geprotesteerd, voor een gezamentlijk bedrag van 4,072,487 franken.

— Tegen de pest. — Dr Voituron, inspecteur van den gezondheidsdienst bij het ministerie van landbouw en Dr Van Ermenghem, leeraar aan de hoogeschool te Leuven, zijn woensdag naar Parijs vertrokken, om er serum tegen de pest te halen.

Daarna gaan zij over den Hâvre naar Glasgow.

Zij gaan daar de pestgevallen bestudeeren en bijzonderlijk de maatregelen, door de Engelsche overheden genomen, om het kwaad te bestrijden.

Hunne zending zal een 10tal dagen duren.

— Jacht op ratten en muizen. — Het volgende bericht is te Antwerpen van stadswege aangeplakt :

« De burgemeester, wenschende alle mogelijke maatregelen te nemen om de verschijning of de voortbreiding van smetziekten te beletten :

» Overwegende dat ratten en muizen in zekere gevallen oorzaak kunnen zijn van het overbrengen van epidemische ziekten.

» Verzoekt de inwoners van Antwerpen jacht te maken op deze schadelijke en gevaarlijke dieren en ze in groot getal mogelijk, levend of dood, op de verschillende wijkkommissariaten te brengen.

» Er zal hun uit dien hoofde eene vergoeding worden toegestaan van 2 centiemen per muis en van 10 centiemen per rat.

BUITENLAND.

Nederland.

Ongeluk in Indië. — Men meldt uit den Haag :

Volgens telegraphisch bericht is er den 19 dezer een ernstig ongeluk gebeurd op de petroleterreinen van van het Moesi-Ilir syndicaat (Palembang). In bron n. 9. die aangeboord wordt, is ten gevolge van ontzettende aandrang van gas en olie, eene hevige ontploffing geweest, waarbij 13 werklieden het leven verloren hebben.

Zeehonden. — In den mond den Schelde en aan de Noordzeekunst zijn de zeehonden zoo talrijk en daardoor zoo ongewoon brutaal, dat ze op en naast het badterrein te Vlissingen de waterlijn tot op niet meer dan vier a vijf stappen naderen, ofschoon er nog verscheidene personen baden en nog veel meer op het strand langs het water wandelen.

De Arnemuidsche visschers klagen zeer over het nadeel, dat deze zeehonden aan hun bedrijf toebrengen.

Frankrijk.

Moord op eenen priester. — De eerw. heer Simon, leeraar in het college van Malgrange, werd over acht dagen in zijne kamer vermoord en bestolen. Sedert dien zocht men vruchteloos naar den moordenaar.

Sedert een paar dagen nu was het opgevallen dat zekere Helfenstein, 26 jaar, bediende bij eenen photograaf te Nancy, die vroeger twee maal in het collegie gediend had, veel geld uitgaf. Hij werd bewaakt. Dit gewaar geworden zijnde ging hij zelf naar de policie om te vragen wat men van hem wilde. Daar bemerkte men spoedig dat hij wonden aan zijne handen had. Men hield hem aan, deed een snel onderzoek, bracht hem naar het collegie, waar iedereen hem beschuldigde en sloot hem daarna op in de gevangenis.

's Avonds bekende hij alles. Hij was in de kamer van M. Simon gedrongen om te stelen en toen hij den priester daar vond, vermoordde hij hem.

China.

Russische gruwelen. — De *Evening Post*, uit New-York, heeft uit Strelinsk, (Siberië), een brief ontvangen die ten deele de berichten van den correspondent der *Standard* te Moskou, over de gruwelen door de Kozakken op den Chineesche oever van de Amoer gepleegd, bevestigt.

De Kozakken, schrijft de berichtgever, waren tot razernij gebracht door de aanvallen van de Chineezen. De rustige Chineesche bewoners van Blagovestchenk, drie of vierduizend in getal, werden toen in de grootste haast naar den oever der rivier gebracht en ingeschepht op vlotten, die geheel en al ongeschikt waren om zooveel menschen te dragen, zoodat de meesten gedurende den overtocht verdronken.

Op den 19e dezer zagen wij 80 Chineesche dorpen en gehuchten in vlam staan. Achthonderd mijlen ver, langs den oever der rivier vonden wij niets dan puinhoopen van Chineesche dorpen.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

DE GEBEURTENISSEN AAN DE PORTUGEESCHE GRENS.

Reuter's correspondent te Lorenzo-Marquez seint de volgende bijzonderheden over de laatste gebeurtenissen aan de Portugeesche grens :

De Boeren hebben al hunne stellingen aan de Portugeesche grens ontruimd. Zondag morgend ten 11 ure, verschielden zij hunne Lange Toms. Men hoorde luide ontploffingen en zag van Ressano Garcia uit groote rookwolken.

Zij trokken toen de grens over en gaven zich met hunne wapens, krijgsvoorraad en peerden aan de Portugeezen over, die de geheele strijdmacht, onder wie generaal Pienaar en zijnen staf waren, onder geleidde naar Delagoabaai brachten waar zij allen in de kazerne overgebracht werden.

MM. REITZ en STEYN zijn bij generaal Louis Botha en de Boeren die nog vechten. Dezen worden in het geheel geschat op tusschen de **7000** *en* **12,000** *man.* Hun plan is voornamelijk de verbindingslijnen te teisteren.

Volgens een Reuter telegram uit Spitskop van den 19e, is de strijdmacht van generaal Viljoen bij Sabie den Selatispoorweg overgetrokken, met het doel om eene poging te doen om zich met De Wet te vereenigen.

De OPROER der BOKSERS.

MOORD OP CHRISTEN VROUWEN.

Volgens een bericht uit Kanton is eene boot, geladen met inlandsche christenen, aangevallen. De vrouwen werden aan land gebracht en daar in koelen bloede vermoord.

De inlandsche kristenen komen in groot getal naar Kanton, waar alles rustig is.

Allerlei.

OVER GEHEIMEN. — Eene vrouw die een geheim vertelt, weet heel goed dat gij het toch ook niet kunt zwijgen.

— DE KAT. — De lieve maar niet al te trouwe poes heet « kat » in het vlaamsch en het Deensch; « katt » in het Zweedsch; « chat » in het Fransch; « katti » of « katze » in het Duitsch; « catus » in het Latijn; « catto in het Italiaansch; « cato » in het Spaansch en het Portugeesch; « kot » in Poolsch; « kots » in het Russisch; « cath » in het Welsch; « kath » in het Cornisch; « catua » in het Baskisch; « gaz » of « kaiz » in het Armenisch.

— *Vier wapens* heeft de vrouw, zegt een speekwoord in Milaan, om ons haren wil op te dringen : De tong, de nagels, de tranen en de bezwijming.

— Tien goede dingen. — Er zijn *tien goede dingen*, waarover men zich nooit zal beklagen :

1. Welwillend zijn jegens allen;
2. Van niemand kwaad spreken;
3. Hooren, vooralleer te oordeelen;
4. Denken eer men spreekt;
5. Zich stilhouden als men gram is;
6. Goed doen aan ongelukkigen;
7. Vergiffenis vragen voor alle bedreven onrecht;
8. De ooren sluiten voor kwaadsprekerij;
9. De geheimen niet ontdekken, en
10. Kwade gerucht niet gelooven.

— ROET. — Het roet dat uit den schoorsteen komt, wordt nog dikwijls als eene waardelooze stof aanzien en eenvoudig weggeworpen.

Dat is waarlijk jammer, want roet heeft als meststof eene groote waarde. Op weilanden en grasparken uitgestrooid, verkrijgt het gras, na korten tijd, eene schoone donkergroene kleur. Om schadelijke insekten en vooral aardvlooien te verdrijven, werkt het ook uitmuntend.

Men beware dus het schouwzwart in eene plaats die tegen regen en wind beschut is.

Bij stil en regenachtig weder strooie men het op het weiland of in den tuin. Om het uitstrooien te vergemakkelijken kan men het met droog zand vermengen.